

»LAŽJE JE NAREEDITI VOJNO KOT MIR!«

Georges Clemenceau

Dr. Anton Polšak

odgovorni urednik
Zavod RS za šolstvo
anton.polsak@zrss.si

Izid tokratne številke sovpada z mnogimi perečimi svetovnimi in tudi domačimi problemi. Pustimo ob strani domače, ki jih bomo že še rešili, in nekaj besed posvetimo svetovnim, ki jim ni videti konca. Prvi tak problem so vojne, kjer ne gre samo za rusko-ukrajinsko vojno (od februarja 2022), ampak tudi spopade na Bližnjem vzhodu ali točneje v Izraelu in palestinskih območjih Gaze in zasedenega Zahodnega brega ter južnega Libanona (od jeseni 2023), vojno v Sudanu (zadnja od spomladi 2023), Mjanmaru (od 2021) in še mnogo manjših spopadov – v glavnem znotraj posameznih držav (prav v času pisanja tega uvodnika vojna proti mamilarским združbam v Ekvadorju).

Kakor so bile oči uprte v vojno v Sudanu, se je kasneje svetovna pozornost osredotočila na rusko invazijo na Ukrajino in se zadnje mesece usmerila v izraelsko-palestinski konflikt, ki je po nekaterih značilnostih najbolj brutalna vojna od vseh naštetih. Konflikt, ki na tem območju vztraja in se dejansko še pogloblja desetletja od ustanovitve Izraela l. 1947, bo verjetno dobil svoj žalostni epilog, ki mu sicer še nismo priča, a se da slutiti: popolno uničenje palestinskega območja Gaze in popolna izguba samostojnosti tega območja, možno pa je slutiti, da ima Izrael podoben načrt tudi z zasedenim Zahodnim bregom. Zdi se, da gredo vsi dogodki v smer dokončne »rešitve« palestinskega vprašanja, seveda v navednicah. Pri tem se je pokazalo, da tudi o tem konfliktu ni možno razumno in razumsko razpravljati, kajti vsakdo, ki je to skušal narediti javno, v medijih, je bil označen, da širi antisemitizem ipd. (spomnimo se referata

dr. Slavoj Žižka na Frankfurtškem knjižnem sejmu oktobra 2023). Ne glede na to, v kolikšni meri je vojno sprožil napad Hamasa na Izrael, ki ga lahko brez zadržkov označimo za teroristično dejanje, je vse kasnejše dogajanje v Gazi s strani Izraela brez primere v sodobni zgodovini, kar je večkrat poudaril tudi generalni sekretar ZN António Guterres. Če gre in ali gre za vojni zločin ali celo genocid, bomo prepustili sodbi zgodovine!

Poglejmo sedaj, kaj je vsebina tokratne številke.

Najprej je avtor teh vrstic napisal nekaj o problematiki tekstilne industrije in z njo povezanim pojmom hitre mode, kakor ga danes pogosto uporabljamo. Sledijo prispevki iz prakse, in teh je tokrat kar 5. Matej Matkovič piše o vključevanju digitalnih zemljevidov v pouk. Da, marsikdaj in na različne načine lahko podprejo pouk! Z istim področjem se ukvarja tudi Estera Popovič, a na primeru izdelave interaktivnega zemljevida Slovenije »z obogateno resničnostjo«, ki prikazuje kratke »stop-motion« animacije (iluzija gibanja s hitrim menjavanjem sličic) naravnogeografskih procesov (poplave, kraška polja, morska erozija ...), če povzamemo kar uvod članka. Sledi še en članek s področja IKT pri pouku: Evelina Katalinić piše o programu GLOBE, ki je interaktivno podprt mednarodni projekt, z aktivnostmi, ki zajemajo 5 tematskih sklopov: atmosfera, hidrosfera, biosfera, pedosfera in Zemlja kot sistem. Obstaja tudi aplikacija Globe Observer, ki deluje na mobilnem telefonu in jo lahko učenci oz. dijaki uporabljajo za vnašanje svojih meritev in primerjanje le-teh s podatki, ki jih zberejo NASINI sateliti.

Na drugo področje sega članek Barbare Malej Kunaver, ki predstavlja izvedbo učnega sklopa na temo humanitarne dejavnosti, ki jo je avtorica povezala s širšo problematiko Sudana in gobavostjo ter predstavila učni sklop, ki mdr. zajema ogled filma, pogovor s humanitarnima delavcema Tomom Križnarjem in njegovo soprogo. Zadnji v rubriki je prispevek Sandre Pučko o opazovanju vremena in drugi obravnavi vremena in celo vremenskih sprememb v vrtcu. Geografom je tovrstno delo gotovo manj poznano, a še kako zanimivo.

Tudi tokrat ne manjkajo zanimivosti, kjer je avtor teh vrstic zapisal nekaj posebnosti avstrijskih Krimlskih slapov, ki v več stopnjah padajo okrog 380 m globoko in so po tem kriteriju drugi najvišji v Evropi.

Prvi pedagoški je tokrat prispevala Tina Šlajpah o treh zanimivih igrah, ki jih lahko uporabimo za utrjevanje in preverjanje znanja pri geografiji ali tudi drugih predmetov, drugega pa avtor teh vrstic, in sicer o nesprejemljivosti delitve človeštva na rase.

Dr. Anton Polšak

anton.polsak@zrss.si

20. Ilesičevi dnevi: Podnebne spremembe in izzivi geografije

22. in 23. septembra 2023 so na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani potekali 20. Ilesičevi dnevi z mednarodno udeležbo pod naslovom *Podnebne spremembe in izzivi geografije*. Posvečeni so bili tudi častitljivemu jubileju zaslužnega profesorja dr. Jurija Kunaverja, ki je spomladi 2023 praznoval 90 let.

Sodelovali so številni predavatelji in referenti s temami, vezanimi na trajnostni razvoj, podnebne spremembe, novosti v geografski stroki, nove pristope v geografskem izobraževanju ter reševanje problemov in iskanje rešitev za dobrobit geografije na področju vzgoje in izobraževanja in njenega položaja v družbi.

V popoldanskem času so sledili prispevki: Kurikularni razmislek – kaj lahko geografija ponudi mlademu človeku in česa ne more ponuditi? (dr. Eva Konečnik Kotnik), Odločitev za študij geografije in poklicne aspiracije bodočih diplomantov (dr. Tatjana Resnik Planinc in Sašo Stefanovski), Kako podjetnostni predmet je geografija? (dr. Anton Polšak), Podnebne spremembe in trajnostni razvoj v vzgoji in izobraževanju (dr.

Slika 1: O svoji življenjski poti je spregovoril tudi jubilar dr. Jurij Kunaver, ki ga je s strokovnega in znanstvenega vidika dopolnila še dr. Karmen Kolnik.

Mojca Ilc Klun), Trajnostni razvoj pri pouku geografije kot eden izmed temeljev programa IB MYP (Veronika Lazarini), Spletišče uporabna geografija v prenovljeni podobi je v imenu dr. Blaža Repeta, Mirsada Skorupana, dr. Tatjane Kikec, Mitje Podreka in Maše Planinc predstavil dr. Marko Krevs. Po odmoru sta sledila še prispevka Izboljšanje dosežkov na tekmovanju s področja geografije kot strokovni izziv (dr. Borut Stojilković) in Izzivi poučevanja geografije v programu mednarodna matura International Baccalaureate – IB (Marjeta Vidmar), nato pa zanimiva okrogla miza o izzivih šolske geografije (sodelovali so: dr. Eva Konečnik Kotnik, dr. Anton Polšak, Veronika Lazarini, Petra Madronič, dr. Mimi Urbanc, dr. Jurij Senegačnik, Rožle Bratec Mrvar, dr. Tatjana Resnik Planinc in dr. Mojca Ilc Klun). Prvi dan je zaokrožila podelitev Ilesičevega priznanja za leto

Slike 2, 3 in 4: Dr. Juriju Kunaverju so se za življenjsko delo in visok jubilej zahvalile in mu čestitale tudi red. prof. dr. Tatjana Resnik Planinc z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, izr. prof. dr. Vesna Štemberger s Pedagoške fakultete v Ljubljani ter izr. prof. dr. Eva Konečnik Kotnik s Filozofske fakultete v Mariboru.